

Tydzień

24 - 30 IX 2007

W wielu polskich szpitalach trwały rozmowy ostatecznej szansy między lekarzami, którzy złożyli wypowiedzenia z pracy, a dyrekcjami placówek i władzami samorządowymi. Według ministerstwa zdrowia, wypowiedzenia z pracy, które skończyły się we wrześniu, złożyło 2247 lekarzy z 60 szpitali.

Co najmniej 60 osób zginęło, a ponad sto uznano za zaginione w rezultacie zaważenia się mostu budowanego na południu Wietnamu.

Przemawiając na spotkaniu przedstawicieli 16 państw poświęconemu problematyce ocieplania się klimatu, prezydent USA, George Bush, wezwał kraje odpowiedzialne za największe emisje gazów cieplarnianych do ich ograniczenia, ale ponownie wypowiedział się przeciwko obowiązkowym limitom.

Specjalne oddziały birmańskiej policji od kilku dni próbują stłumić na ulicach Rangunu i innych miast antyrządowe protesty. Wojsko zajęło buddystyczne klasztory i aresztowało kilkuset mnichów. Liczba śmiertelnych ofiar wzrosła do co najmniej 200. Władze odcięły na kilka dni publiczne dostępy do Internetu oraz rozpoczęły wydalenie z kraju zagranicznych dziennikarzy.

Turcja i Irak podpisały umowę antyterrorystyczną, której celem jest wspólna walka przeciwko powstaniom z szeregu kurdyjskich separatystów, którzy atakują Turcję ze swoich baz w północnym Iraku.

Co najmniej 33 osoby zginęły w Kabulu na skutek samobójczego zamachu bombowego na autobus przewożący żołnierzy armii afgańskiej. Zamachowiec wszedł do autobusu i zdetonował posiadany ładunek.

„Nie wierzę frustratom czy dewiantom psychicznym, którzy swoje problemy psychiczne odraǳają na narodzie” – nawoływał na konwencji wyborczej Platformy Obywatelskiej w Krakowie były minister spraw zagranicznych RP, prof. Władysław Bartoszewski. „Ja chcę umrzeć w kraju wolnym i stabilnym! Kategorycznie wypraszam sobie lżenie Polski przez niekompetentnych członków rządu, niekompetentnych dyplomatów!”

16 zagranicznych turystów zranili wybuch bomby w parku rekreacyjnym w stolicy Malediwów, Male. Chodzi o pierwszy atak terrorystyczny w historii tego wyspiarskiego kraju leżącego na Oceanie Indyjskim.

Antyrakieta wystrzelona z podziemnego silosu w bazie wojsk lotniczych USA Vandenberg w Kalifornii zniszczyła pocisk balistyczny odpalony z wyspy Kodiak na Alasce – poinformowały źródła Pentagonu. Był to siódmy pomysłny test tarczy rakietowej przeprowadzony przez Stany Zjednoczone.

Wcześniejse wybory parlamentarne na Ukrainie wygrała prorosyjska Partia Regionów Ukrainy premiera Wiktora Janukowycza.

Talibowie odrzucili kolejną ofertę pokojową prezydenta Afganistanu, Hamida Karzajiego. Powiedzieli, że nie będzie żadnych rozmów z władzami, dopóki kraju nie opuszczą obce wojska.

Rządząca na Tajwanie Demokratyczna Partia Postępu wezwała do przeprowadzenia referendum na temat niepodległości wyspy i przyjęcia nowej konstytucji. Apel wywołał ostrą reakcję władz chińskich, które uważają Tajwan za część swojego terytorium. (M.B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Sporym zainteresowaniem w Koszarzyskach cieszył się zespół „Zaolzi”.

350-letnia jubilatka

KOSZARZYSKA (hs) – Piątkowo święto postanowili obywatele Koszarzysk poświęcić na obchody jubileuszowe w swojej gminie. Pierwsza wzmianka o niej pochodzi z 1643 roku. Tak więc w tym roku obchodzono już 350 lat tej podgórskiej miejscowości.

Choć pogoda niekoniecznie nastrojała do świętowania na świeżym powietrzu, to koszarzyski „Dolek” wypełnił się po brzegi. Samochody zajęły wszystkie wolne miejsca wokół gminnej drogi. Sporym zainteresowaniem cieszył się przygotowany na tę uroczystość program, w którym wzięły udział dzieci z obu szkół. Warto w tym miejscu przypomnieć, że nauczanie szkolne w tej gminie rozpoczęło się 175 lat temu. W tym roku mija też 30 lat budynku

miejscowej szkoły. Dochód z imprezy postanowiono przekazać na jej wyposażenie.

Organizatorzy zaprosili do udziału w jubileuszu również zespoły „Capkocci”, „Jackové” oraz „Rytmik”. Wieczorem na scenie pojawiło się „Zaolzi”, które przywiozło z sobą również swój narybek – zespół „Zaolzioczek”. Do tańca przygrywała im kapela Nowina. Nie zabrakło też „gorolgrassowej” kapeli „Blaf” z Jabłonkowa.

Organizatorzy zadbałi również o najmłodszych uczestników imprezy. Przygotowali dla nich sporo atrakcji. Największym powodzeniem cieszyła się trampolina, do której maluchy ustawiały się w długiej kolejce. Przybyli mogli też zajrzeć do koliby i obejrzeć, jak robi się sery.

Bony dla najbiedniejszych

KARWINA (ep) – Władze miasta postanowiły wprowadzić od października bony towarowe dla osób pobierających zasiłki socjalne. Bony mają częściowo zastąpić środki finansowe osobom, którym przysługują zasiłki na życie lub jednorazowa zapomoga. Ma to zapobiec sytuacjom, kiedy pieniądze z pomocy społecznej przeznaczane są na alkohol czy papierosy. Dzięki bonom osoby w trudnej sytuacji finansowej będą mogły kupić naprawę potrzebne rzeczy: ubrania, jedzenie czy środki higieniczne. Zrealizować zakupy będą mogli w wybranych karwińskich sklepach i hipermarketach.

Przegląd traktorów domowej produkcji

BUKOWIEC (kor) – Władze wsi oraz kierownictwo miejscowych służb technicznych zaprosiło w niedzielę mieszkańców Bukowca do działającego od roku kompleksu narciarskiego na zawody... traktorów. I to takich, które powstały w przydomowych warsztatach. W Bukowcu nazywane są one czasami „piekoczami”. Stąd też nazwa imprezy – „Piekocz Cup”.

W sportowych zmaganiach wzięło udział 19 traktorzystów, nie tylko z Bukowca, bo i z Mostów k. Jabłonkowa czy Nydku. Musieli zmierzyć siły w trzech dyscy-

plinach: w jeździe na czas, w jeździe w trudnym terenie oraz w przerzucaniu z przyczepy na przyczepę kłód i beczek piwa. Najwięcej punktów zdobył ostatecznie Libor Duraj. Nagrodę za najbardziej sprawny technicznie ciągnik przyznano Josefowi Baronowi. Publiczność zaś najwyżej oceniła wyczyny Roberta Kuliga.

– Chodziło o pierwsze takie zawody, a że licznej publiczności impreza się podobała, na pewno będziemy ją kontynuować w następnych latach – powiedział naszej gazecie wójt Petr Jalowiczor.

Piekawostki

Rozwód po programie

Pewne małżeństwo z Turynu nie może wziąć rozwodu, ponieważ świadek w ich sprawie wyjechał za ocean. Była policjantka, która interweniowała kiedyś w ich kłótni, przebywa w Hondurasie, gdzie... bierze udział w reality show. Jeśli wszystko pójdzie po jej myśli, emerytowana policjantka wróci do Włoch dopiero przed Bożym Narodzeniem, z 200 tys. euro głównej wygranej. To optymalne rozwiązanie dla niej, ale nie dla pragnącego się rozstać małżeństwa. Nie pozostaje im nic innego, jak uzbroić się w cierpliwość albo zrupnować się, dzwoniąc do honduraskiej telewizji, by ich świadka jak najszybciej wyeliminowano z gry. W każdym razie sąd uznał byłą policjantkę za usprawiedliwioną i odroczył rozprawę do maja przyszłego roku. Media ujawniły, że policjantka sa-

ma zgłosiła się do programu, a jej marzeniem jest praca w telewizji.

Most-gigant

Budowa najdłuższego na świecie mostu, który połączy Katar z Bahrajnem i będzie jednocześnie tamą, ma się rozpocząć w 2008 r. – poinformowała katarsko-bahrajńska fundacja realizująca to przedsięwzięcie. Czterdziestokilometrowy most, którego koszt szacuje się na ponad dwa miliardy dolarów, ma być wybudowany przez konsorcjum złożone z pięciu spółek pod kierownictwem państwowej firmy „Qatar Diar” i francuskiej firmy „Vinci”. Most, który ma być ukończony w 2011 r., zapewni zarówno komunikację drogową, jak i kolejową między dwoma krajami. Obecnie najdłuższy most świata znajduje się w Ningbo na wschodzie Chin. Mierzy 36 km i zostanie otwarty dla ruchu w 2008 r.

Moim zdaniem

Sielanka

Z zacięciem przeczytałam sobotni felieton Darka Jedzoka, tym bardziej, że ostatnio także wstępowałam w związek małżeński, w związku z czym całe tabuny urzędników śnią mi się po nocach jeszcze do teraz. Wrażenia mam w zasadzie podobne: w urzędach oraz innych placówkach, które byłem zmuszona odwiedzić, wszyscy byli mili i usłużni, czyli niestereotypowi. Poprzednia epoka, że zachciało mi się być wydaną za żonę (tuż za granicą. Naiwne myślałam, że TERAZ wszystko jest prościej. Bo Unia... Naczytałam się poradników dla obcokrajowców (jeden o znamiennej nazwie: www.doma-vcr.cz), w których stwierdza się, co następuje: obcokrajowcy na terenie swoich prawach i powinności dzielą się na dwie grupy. Pierwsza to... obcokrajowcy, druga to obywatele krajów Unii. Dla tych „unijskich” wizja była wprost sielankowa, rzeczywistość okazała się jednak bardziej skomplikowana. Otóż przykładowa obywatelka Unii Europejskiej musiała zdobyć pozwolenie na pobyt w dniu ślubu na terenie Republiki Czeskiej, na którym to terenie ponoć może przebywać bez żadnego pozwolenia. Ja ko bonus dostałam potwierdzenie o pobycie w celach turystycznych (formularz w cyrylicy), widocznie w przypadku, gdyby mnie chcieli deportować. Wszystko poszło jednak gładko, okraszony cyrylicą zaświadczenie wrzuciłam na dno szuflady, bo, zgodnie z moimi przeczuciami, do niczego nie było mi potrzebne. Kontroli dokumentów na przejściu granicznym w Cieszynie nie nazwałabym już nawet „rzuceniem oka”, a co tu dopiero mówić o sprawdzaniu, w jakich celach przemierzam się między krajami. Jak widać, jeszcze nie wszystkie urzędy pozbywały się po wejściu do Unii a niepotrzebne formalności pozostaną chyba stałym składnikiem życia w tej części Europy.

przyczko@gloszka.pl

Zaszczepić lisa

REGION (wak) – W dniach od 1 do 8 października na terenie województwa morawsko-śląskiego przebiega jesienna akcja szczepienia lisów przeciwko wściekliznie. Na terenie lasów, pól, pastwisk i nieużytków rolnych, z pominięciem akwenów wodnych i terenów zabudowanych, zrzucać będzie z samolotu szczepionka (20 dawek na 1 km kw.) umieszczona w kostkach koloru zielono-brązowego o intensywnym zapachu rybnym, o wymiarach mniej więcej pudełka zapalek.

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii apeluje, że nie należy przynęcać ani dotykać. Jeżeli to jednak nastąpi, miejsca zetknięcia trzeba gruntownie przemyć wodą z

mydłem i zgłosić się do najbliższej przychodni lekarskiej. W przypadku kontaktów zwierząt domowych ze szczepionką należy zgłosić się w najbliższej lecznicy dla zwierząt. Trzeba też pamiętać, by przez tydzień po wyłożeniu szczepionki nie wypuszczać psów, koty trzymać w zamkniętych pomieszczeniach, ograniczyć polowania zbiorowe, także wycieczki szkolne. Inspektorat ostrzega, iż wszelkie kontakty ludzi z przynętą wykluczają możliwość spożycia jej przez lisa.

Pomogą »Spartakow

JABLONKÓW (kor) – Radni miejscowi nowili pomóc miejscowemu Klubowi Sportowemu „Spartak” i zainicjowali się na przejęcie majątku z leżącego do klubu w dzielnicy Stanie się tak 1 stycznia przyszłego roku. Jak poinformował nas burmistrz Stanisław Jakus, chodzi o boisko i dwa stojące przy nim obiekty. – Powody są czysto ekonomiczne – wyjaśnia Jakus. – „Spartak” nie stać bowiem na kosztowne utrzymanie boiska i obiektów, wprost trudno mówić o większych inwestycjach czy remontach. Mniej łatwiej będzie znaleźć w swojej potrzebne środki.

Tchnienie kosmosu

Astronomowie zastanawiają się nad naturą niezwyklej, nie spotykanej dotąd erupcji fal radiowych, której odległe źródło wykryto ostatnio podczas poszukiwań pulsarów w głębinach Wszechświata. Przypuszcza się, że niezwykle zjawisko może otworzyć nowe możliwości badań kolizji gwiazdnych bądź też ginących czarnych dziur. Jego źródło jest prawdopodobnie oddalone od Ziemi o ok. 3 mld lat świetlnych. Rok świetlny to odległość pokonywana przez światło z szybkością 300 tys. km na sek. w ciągu ziemskiego roku, równa ok. 10 bilionom kilometrów. W trakcie poszukiwań pulsarów, czyli pewnego typu gwiazd neutronowych wysyłających rytmicznie pulsujące promieniowanie, natrafiono na gigantyczny sygnał radiowy, niezwykle krótki, ale bardzo silny – poinformowane.

Ta erupcja pochodziła z odległości 3 mld lat świetlnych i mogła być wynikiem niezwyklej erupcji radiowej, na przykład jak kolizja dwóch gwiazd neutronowych albo też zjawisko techniczne wywołujące erupcję radiową – powiedział profesor Duncan Lorimer z Uniwersytetu Zachodniej Wirginii i Krajowego Obserwatorium Radioastronomii. Jak wynika z relacji Lorimera i jego kolegów, nagła erupcja radiowa wywołana w trakcie przeglądania stanów obserwacji sportowej przy pomocy australijskiego radioteleskopu Parkes. Wynika z niej, że erupcja trwała zaledwie 5 milisekund. Mógł powstać przy pojedynczym potężnym wydarzeniu kosmicznym, na przykład wybuchu supernowej albo kolizji czarnych dziur. Wówczas jest całkowicie nowym zjawiskiem, o którym nie wiadomo nic. W tym celu Lorimer i jego kolega z Uniwersytetu Swinburne University w Australii.

KONSUL GRAŻYNA KOSTRUSIAK ZAKOŃCZYŁA MISJĘ W OSTRAWIE

«Zostawiam tu kawał serca»

W ostatniego dnia urzędowania w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie Grażyna Kostusiak, konsul ds. Polonii i kultury, wypełniony był do granic możliwości. Poza zdawaniem poszczególnych funkcji swojej następczyni - pani Ewelinie Fedorów, pani Grażyna kończyła pracę nad sprawą stypendiów przyznawanych na polskich uczelniach, przyjmowała także przedstawicieli polskiej społeczności narodowej. Przybyli życzyli jej wszystkiego najlepszego na nowej drodze życia.

Wspomina się z Zaolziem i myślę, że zostawiam tu kawał swojego serca - powiedziała Kostusiak z uśmiechem, zagadnięta o „GL” pomiędzy zamykaniem konsularnej i drugiej sprawy. - W końcu pozostawiam cztery lata mojego życia w Ostrawie, kiedy to 27 stycznia 2007 roku rozpoczęłam tu swoją misję dyplomatyczną.

W cztery lata mają także drugi wymiar, za wszystkie można wymienić najważniejszy - fakt wejścia Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej. Jak odbiło się to na wykonywanej przez Panią pracy?

W tym przelotowym aspekcie po-
łożenie polskiej mniejszości...?

Mam wrażenie, że teraz chodzą bardziej uśmiechnięci niż przed wejściem do Unii. Jestem przekonana, że obecnie łatwiej jest im pracować na rzecz ogółu, że mają większe możliwości konstruktywnej pracy, jak i uzyskania dotacji unijnych. Dodajmy, dotacji, z których już niektóre organizacje Polaków na Zaolziu skorzystały. To odnosi się także do możliwości prezentacji kultury zaolziańskiej w samej Republice Czeskiej oraz w Polsce, jak i w całej Europie.

Myszę, że sytuacja się poprawia. Ta różnica jest ogromna. Jesteśmy w Europie i wszyscy - na równych prawach - czujemy się Europejczykami.

Co sprawiło Pani największą satysfakcję w tej pracy?

Przebywanie wśród Zaolzian, na imprezach, rozmowy Polaków i to, że czułam się między nimi, jak wśród swoich, czułam prawdziwą sympatię. Zapraszano mnie i odwiedzałam Zaolzian w ich domach, spotykałam się na rodzinnych jubileuszach, byłam zapraszana na spotkania osób, które mają ogromny wkład np. w szkolnictwo polskie, były spotkania wigilijne, wielkanocne, emerytowanych nauczycieli. Byłam zapraszana na wernisaże zaolziańskich twórców, nie ma tu miejsca na wymienianie wszystkich tych pamiętnych chwil.

Czy wiedzę, którą Pani zdobyła podczas pełnienia swojej misji, planuje Pani jakoś spżytkować?

Wprawdzie nie pomyślałam o tym, by pisać pamiętniki, ale na pewno po drugiej stronie Olzy będę starała się ją wykorzystać. Choć w tej chwili nie jestem jeszcze pewna, co będę robić. Z drugiej strony, rzeczywiste wiedza, którą mam, jest na tyle głęboka i ma tyle pozytywnych aspektów, jak choćby ten, że nie spotkałam tu ludzi biernych. Każdy Zaolzianin zaangażowany jest w pracę społeczną, jak nie w Kole PZKO, to w innej organizacji, do wyznaniowych włącznie. Nie ma tu ludzi obojętnych na swoje losy. Przy tym wszyscy, z którymi rozmawiałam, starają się zaakcentować swoje korzenie. A więc wracając do pytania - tych wrażeń mam tyle, że być może kiedyś, gdy będę miała więcej czasu, przeleję je na papier. Nad Wisłą zabieram ze sobą multum nagranych tu kaset wideo. A w Warszawie przez TVP Polonia będę trzymała rękę na pulsie tutejszych wydarzeń - choć oczywiście to tylko przenośnia. Chciałabym nie stracić kontaktu z Wami i mam nadzieję, że przyjaciele, których tu zostawiam, ułatwią mi realizację tego zamierzenia.

Dodam, że nigdy nie przypuszczałam, iż odjeżdżając z Ostrawicy, poczuję klucie w sercu i tę pewność, że jego połowa została na Zaolziu. Wtedy, gdy przyjechałam tu, w mroźny styczniowy dzień, nie przyszło mi do głowy, że Zaolzie tak mi przyrośnie do serca. Ale cóż, to chyba dobrze - dobre strony tej pracy wryły się w mą pamięć.

Korzystając z okazji pragnę podziękować serdecznie Czytelnikom i wszystkim Zaolzianom za pomoc okazaną mi osobiście i przez wszystkie organizacje mniejszości polskiej. Nie pamiętam, by była taka sytuacja, w której ktoś nie chciałby mi pomóc, udzielić dobrej rady. Dla mnie było to zawsze bardzo ważne, by się radzić. Radzić się właśnie tych ludzi, którzy mieszkają tutaj i którzy na pewno lepiej znają złożoność spraw i wspólnie z nimi analizować pewne rzeczy. Te konsultacje w efekcie przynosiły fantastyczne efekty. Po prostu było to kilka lat wyjątkowej pracy.

MARTYNA
RADŁOWSKA-OBRSNIK

WSPÓLNA KOMENDA I CZESKO-POLSKIE PATROLE

Porozumienie Straży Miejskich

Porozumienie z Schengen znosi kontrolę osób przekraczających granice między państwami Unii, a w zamian za to wzmacnia współpracę w zakresie bezpieczeństwa i polityki azylowej. Układ dotyczy również współpracy przygranicznej policji. Przedstawiciele policji, straży miejskiej i granicznej oraz starostw z Cieszyna oraz Czeskiego Cieszyna dyskutują na temat przygotowania regionu do praktycznego przyjęcia traktatu z Schengen. Słabą stroną są różnice w przepisach polskich i czeskich. W tej chwili niezgodności utrudniałyby wspólną interwencję funkcjonariuszy czeskich i polskich.

Czeskocieszyński Urząd Miasta zamierza stworzyć wspólny, czesko-polski ośrodek Straży Miejskiej na jednym z mostów granicznych. W ten sposób chce podnieść efektywność pracy Straży i uchronić mieszkańców przed ewentualnymi problemami związanymi z całkowitym otwarciem granic. Cieszę się, że znikną granice, ale z drugiej strony trochę się tego obawiam - powiedział burmistrz Vít Slováček. - Oczywiście jest, że kiedy znikną przejścia graniczne i celnicy, będziemy musieli zacieśnić współpracę z polską stroną w kwestii bezpieczeństwa. Dlatego teraz, z wyprzedzeniem, rozwiązujemy pewne kwestie techniczne, jak wykorzystywanie fal radiowych do porozumiewania się z polską stroną, połączenia liniami telefonicznymi itp. Wspólna komenda Straży Miejskiej miałaby znajdować się w siedzibie Euroregionu na Moście Przyjaźni. Nie musiałaby być czynna całą dobę, tylko wtedy, gdy jest potrzeba. Czescy strażnicy i policjanci nie mają dostępu do polskich baz danych, i odwrotnie. Mogliby więc przekazywać sobie dane, które pomogą im w pracy, np. informacje o poszukiwanych osobach, dane z rejestru kradzionych aut, czy rejestru tablic rejestracyjnych.

Władze Czeskiego Cieszyna rozpatrują możliwość utworzenia wspólnych, czesko-polskich patroli Straży Miejskiej.

Władze miasta liczą się z tym, że po zniesieniu jakiegokolwiek kontroli granicznej dojdzie do masowego wzrostu ruchu turystycznego i handlowego. Dlatego rozpatrują możliwość utworzenia wspólnych patroli, złożonych z funkcjonariuszy cieszyńskiej oraz policjantów czeskocieszyńskiej Straży Miejskiej. Pomimo zlikwidowania granic pozostaną jednak różnice w przepisach. Dlatego dwujęzyczne patrole mogłyby być bardzo pomocne przy rozwiązywaniu problemów mieszkańców obu państw. O różnicach, uciążliwych dla turystów już teraz, może też coś powiedzieć dyrektor Straży Miejskiej w Czeskim Cieszynie, Jan Hruza. Są to czasem drobne niuanse, a mimo to mogą wpędzić turystów w kłopoty - podkreśla. - Np. zupełnie inaczej polskie i czeskie przepisy traktują o parkowaniu na chodnikach. Polskie to dopuszczają, nasze - nie. Dlatego często Polacy dziwią się, kiedy chcemy im dać mandat. Dla „mieszanego” patrolu łatwiejszym będzie im to wytłumaczyć. Hruza rozważa także wysłanie swoich policjantów na krótki kurs, który pomoże im opanować podstawy języka polskiego.

Już w połowie tego roku władze miasta wystąpiły z prośbą do policyjnego prezydium, aby do tutejszego Rejonowego Oddziału Policji RC przydzielili funkcjonariuszy służby granicznej zwolnionych z powodu likwidowania granic. Tym sposobem zwiększyłaby się liczba strażników, którzy będą mieli teraz nowe zadania. W związku z wejściem w życie traktatu z Schengen mówiono się również w tym roku o współpracy innych jednostek: Pogotowia Ratunkowego i Straży Pożarnej. Ponieważ zarówno polscy, jak i czescy strażnicy nie mają odpowiedniej siedziby, pojawił się pomysł utworzenia w Cieszynie wspólnego, czesko-polskiego ośrodka, w którym znajdowałyby się jednostki straży pożarnej i pogotowia ratunkowego, mogące wyjeżdżać na akcje po obu stronach Olzy. Sprawa stanęła jednak w miejscu - czeska strona miała bowiem inne plany. Wspólny ośrodek po polskiej stronie jest życzeniem tamtejszej administracji, my nigdy nie zadeklarowaliśmy się, że takowego chcemy - powiedziała „GL” Dorota Havlík, rzeczniczka prasowa Urzędu Miasta. - Dążymy do realizacji własnego projektu, jest to Centrum Zarządzania Kryzysowego w Czeskim Cieszynie przy ul. Lipowej. Tam znalazłby schronienie nasza Straż Miejska - która teraz mieści się w lokalu o okropnych warunkach, pogotowie ratunkowe oraz strażacy, których remiza także nie spełnia aktualnych wymogów.

ELŻBIETA PRZYCZKO

Kostrusiak (z lewej) na spotkaniu przy okazji „Polskim” w Ostrawie w zeszłym roku na temat historii i podobieństw Czechów i Polaków. Konsulka Anna Olszewska.

oldboya

W 2007 - rozglądam się za głośniejszymi rocznicami, świadczącymi o narodowym samopoczuciu - jest obchodzący pod tym względem. Wypada nam wspomnieć chociażby 150-lecie urodzin Józefa Konradówicza (dziś Józef Konrad) z Berdyczowa (dziś w Ukrainie).

Kalendarzyk rocznic

3 XI 1927) i 40-lecie śmierci na wrocławskim dworcu (8 I 1967). Kariere zapewniło mu rola Macieja Chełmińskiego w filmie „Popiół i diament” Andrzeja Wajdy. Setną rocznicę urodzin święciłby m.in. biegacz Janusz Kusociński (15 I 1907-1940), rozstrzelany przez Niemców w Palmirach. Zdobył złoty medal olimpijski w Los Angeles (1932). 170 lat temu urodził się zaś opłotek Tadeusza Boya-Zeleńskiego, Władysław (1837-1921), kompozytor, pianista i organizator życia muzycznego, autor symfonii, uwertur i oper. Obchody 100. rocznic urodzin przypominają nam dramaturga i komediopisarza warszawskiego Józefa Blinńskiego (1827-1893), autora „Pana Damazego” oraz jednego z przywódców Powstania Styczniowego, Zygmunta Szerepińskiego (1827-1863), straconego w Wilnie.

prawami. Napisał m.in. „Napój cienisty”, „Dziękuję leśną” oraz baśnie prozą: „Przygody Sindbada”, „Klechydy sezamowe”.

Z dalszych wydarzeń w polskiej kulturze: przypominamy 50-lecie śmierci Leopolda Staffa (ur. 1878), autora „Snów o potędze”, „Dnia duszy”, „Ptakom niebieskim”, „Gałęzi kwitnącej”, „Uśmiechów godzin”, „Włkny”. Przekładał z francuskiego, niemieckiego, z łaciny. Zbiegniewa Cybulskiego przypominają dwie jego rocznice: 80-lecie urodzin (3 XI 1927) i 40-lecie śmierci na wrocławskim dworcu (8 I 1967). Kariere zapewniło mu rola Macieja Chełmińskiego w filmie „Popiół i diament” Andrzeja Wajdy.

Setną rocznicę urodzin święciłby m.in. biegacz Janusz Kusociński (15 I 1907-1940), rozstrzelany przez Niemców w Palmirach. Zdobył złoty medal olimpijski w Los Angeles (1932). 170 lat temu urodził się zaś opłotek Tadeusza Boya-Zeleńskiego, Władysław (1837-1921), kompozytor, pianista i organizator życia muzycznego, autor symfonii, uwertur i oper.

Obchody 100. rocznic urodzin przypominają nam dramaturga i komediopisarza warszawskiego Józefa Blinńskiego (1827-1893), autora „Pana Damazego” oraz jednego z przywódców Powstania Styczniowego, Zygmunta Szerepińskiego (1827-1863), straconego w Wilnie.

Latem i sezon urlopowy już za nami. Pan Stanisław Kolek z Cz. Cieszyna postanowił jednak jeszcze się z nami podzielić wrażeniami z wyjazdu na Słowację, gdzie w Piemnach, niedaleko Starej Lubowni, natrafił na wioskę Jarabina. Wioskę zamieszkuje mniejszość ukraińska. Jak widać na zdjęciu - tablice wjazdowe do gminy są dwujęzyczne. - „J nikomu nie przeszkadza fakt, że do granicy z Ukrainą jest około 150 kilometrów. Śladów barwy nie zauważyłem” - dodał w liście S. Kolek. (kor)

Prosz do Prosza

Gdzie szukać pomocy?

Jesteś młody, zdrowy, piękny i bogaty? To cieszyć się, bo nie zawsze musi tak być. Nawet najzdolniejszy pracownik może stracić posadę, a fortuna kołem się toczy. Dziś jesteś przekonany o tym, że kłopoty finansowe będą cię omijać, bo przecież jesteś osobą rzutką, otwartą, aktywną i kreatywną. Życie jednak przynosi różne niespodzianki. Warto wiedzieć więc, co nas czeka, gdy wskutek przeróżnych zawirowań losu znajdziemy się w trudnej sytuacji finansowej.

Jednym z najważniejszych zasilków jest u nas

zasilek dla bezrobotnych

Nie przysługuje automatycznie wszystkim ludziom niemającym pracy. Aby go otrzymać, trzeba spełnić kilka warunków. Przede wszystkim należy zarejestrować się w urzędzie pracy. Zasiłek przeznaczony jest dla osób, które pracowały lub uzyskiwały dochody z własnej działalności gospodarczej i które aktywnie szukają nowego zatrudnienia lub uczestniczą w kursach rekwalifikacyjnych. Zasiłek od kilku lat jest raczej nieosiągalny dla absolwentów szkół średnich, a także dla wielu absolwentów uczelni wyższych. Aby go dostać, trzeba bowiem mieć na swoim koncie co najmniej dwaście przepracowanych miesięcy w ciągu ostatnich trzech lat. Tęgo warunku uczeń szkoły średniej raczej spełnić nie jest w stanie. Zasiłek dla bezrobotnych nie jest zasiłkiem przysługującym automatycznie, trzeba o niego wystąpić. W urzędzie pracy należy podjąć i wypełnić odpowiedni formularz. Zasiłku dla bezrobotnych nie mogą otrzymać osoby, którym wypłacane są świadczenia emerytalne.

Jeżeli już spełnimy wszystkie wymagane warunki, możemy czekać na zasiłek. Osoby do lat 55 mają prawo do zasiłku przez okres 6 miesięcy. Bezrobotni w wieku od lat 50 do 55, jeżeli co najmniej 25 lat opłacali składki zabezpieczenia socjalnego, czyli, mówiąc prościej, przepracowali co najmniej 25 lat, mogą jednak pobierać zasiłek przez 9 miesięcy. Osoby w wieku powyżej 55 lat, które przepracowały co najmniej 30 lat, mogą otrzymywać zasiłek przez rok. Wysokość zasiłku uzależniona jest od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto osiąganego przez klienta w okresie przed wystąpieniem o zasiłek. Przez pierwsze 3 miesiące bezrobotny ma prawo do 50 proc. swego wcześniejszego wynagrodzenia, potem do 45 proc. wynagrodzenia.

Inne dodatki i dopłaty

Osoba znajdująca się w trudnej sytuacji finansowej może też ubiegać się o inne zasiłki, dodatki i dopłaty. Ich lista jest długa, często trudno wręcz zorientować się, do czego i w jakiej wysokości mamy w określonych warunkach prawo, w jaki sposób swojego prawa powinniśmy dochodzić i gdzie się zwracać o pomoc doraźną. Warto wiedzieć, że zasiłki socjalne podzielono u nas na tzw. zasiłki testowane i nietestowane. W pierwszym wypadku urzędy badają wysokość dochodów konkretnej rodziny, w drugim – nie. Do tych testowanych zasiłków należą więc zasiłki na dziecko czy zasiłki na mieszkanie. Do nietestowanych zasiłków zaliczamy zasiłek wychowawczy, zasiłek na pomoce szkolne, czyli tzw. kredkowe, a także zasiłek pogrzebowy i zasiłek wypłacany matce po urodzeniu dziecka. Choć już po nowym roku, kiedy wejdzie w życie reforma finansów publicznych, system opieki społecznej i pomocy dla najbardziej potrzebujących dozna wielu zasadniczych zmian, na razie jeszcze kierujemy się obowiązującymi obecnie przepisami.

Nie sposób opisać tu wszystkich zasiłków, które mogą dziś otrzymać ci najbiedniejsi lub osoby chwilowo znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Warto jednak wymienić chociażby tzw. zasiłek socjalny (sociální příspěvek). Jego wysokość uzależniona jest od dochodów, które rodzina osiągnęła w poprzednim kwartale. Prawo do takiego zasiłku ma osoba, której dochód kwartalny był niższy niż 2,2-krotność tzw. minimum życiowego. Do dochodów wlicza się przy tym także inne zasiłki – zasiłek na dziecko i zasiłek wychowawczy.

Stosunkowo często ludzie sięgają też po zasiłek na mieszkanie. Można go otrzymać niezależnie od tego, czy zajmuje się mieszkanie komunalne, spółdzielcze czy też lokal własnościowy. Decydujące są dochody osiągnięte w poprzednim kwartale. Warunkiem jest jednak pobyt stały w miejscu zamieszkania. Zasiłek na mieszkanie (příspěvek na bydlení) niektórzy mylą z tzw. dodatkiem na czynsz (doplatek na bydlení). Przyznany może być tylko tym osobom, które mają prawo do zasiłku na życie – příspěvek na živobytí – oraz do zasiłku na mieszkanie z systemu państwowego pomocy socjalnej. Nie ma prawa do takiego dodatku osoba, która bez ważnego powodu nie zgodzi się zamienić swojego mieszkania na tańszy lokal. To jednak z kolei nie dotyczy osób pobierających emeryturę.

Świadczenia doraźne

Jeszcze inną możliwością, jak ulżyć najbardziej potrzebującym, są nadzwyczajne świadczenia doraźne. Prawo dopuszcza kilka sytuacji, w których można udzielić ludziom takiej własnej pomocy. Jedną z nich jest sytuacja, kiedy człowiek znajdzie się z powodu braku środków finansowych w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia. Nadzwyczajnej pomocy doraźnej można też udzielić osobom poszkodowanym wskutek klęsk żywiołowych, katastrof ekologicznych itp. (taka potrzeba zaistniała u nas na przykład po powodzi w 1997 roku).

Ten, kto wnikliwie zapozna się z całym systemem pomocy społecznej, musi nieuchronnie dojść do wniosku, że osoby świadomie i przez dłuższy czas nie szukające zatrudnienia, nie meldujące się w urzędach pracy czy odmawiające udziału w rekwalifikacjach mają raczej małą szansę na zdecydowaną poprawę swojego losu. Kiedy wejdzie w życie reforma finansów publicznych, system opieki społecznej stanie się dla osób niezbyt aktywnie próbujących zmienić swoją sytuację jeszcze mniej przyjazny.

HENRYKA BITTMAR

ROZMOWA Z MEDARDEM MASŁOWSKIM, KONSULEM RP W KAZACHSTANIE W LATACH 2004 - 2007

Repatriacja trwa...

Repatriacja z Kazachstanu rozpoczęła się w roku 1996...

Pierwszym ważnym aktem prawnym, była decyzja Rady Ministrów o przyjęciu zasad polityki państwa w sprawach repatriacji. Postanowiono wówczas, że w roku 1996 zostanie sprowadzonych do Polski 50-100 rodzin polskich z krajów byłego ZSRR. Rok 1996 potraktowano jako okres próbny, przeznaczony na gromadzenie doświadczeń, sprawdzanie funkcjonowania procedury repatriacyjnej oraz oszacowanie liczby osób zainteresowanych repatriacją.

Rok później weszła w życie nowa ustawa o cudzoziemcach...

Ustawa ta weszła w życie w końcu 1997 roku. Wprowadziła pojęcie wizy repatriacyjnej i ustaliła tryb i zasady jej wydawania. Zdecydowano, że taką wizę otrzymać mogą tylko osoby polskiej narodowości lub polskiego pochodzenia, które zamierzają przesiedlić się na stałe do starej ojczyzny. Warunkiem koniecznym dla otrzymania takiej wizy było także posiadanie zagwarantowanego lokalu mieszkalnego i stałego źródła utrzymania w Polsce.

Nie wszyscy mieli więc równe szanse...

W roku 1999 Rada Ministrów RP określiła szczegółowo zasady, formy i tryby udzielania pomocy repatriantom ze środków budżetowych państwa. Dwa lata później weszła w życie kolejna ustawa o repatriacji, która ograniczyła zasięg jej oddziaływania wyłącznie do azjatyckich części byłego ZSRR i objęła osoby polskiej narodowości i polskiego pochodzenia oraz ich potomków, którym wcześniej, z przyczyn politycznych, nie udało się wyjechać z ZSRR i przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkali na terytoriach azjatyckich. Jako pierwszym, umożliwiono więc osiedlenie się w Polsce osobom prześladowanym tam ze względów narodowościowych lub politycznych, a więc zesłańcom i deportowanym oraz ich potomkom.

Jak wyglądał powrót na łono starej ojczyzny?

W latach 1996-2000 repatrianci przybywali do Polski na zaproszenie gmin, osób prawnych i fizycznych, które mogły zapewnić im mieszkanie i pomoc w pierwszym okresie pobytu. Z uwagi jednak na negatywne doświadczenia z zaproszeniami, wystawianymi przez osoby fizyczne, fikcyjne gwarancje mieszkaniowe oraz częste wycofywanie się z wcześniej przyjętych zobowiązań, ustawa o repatriacji wprowadziła wymóg notarialnej formy dla przedstawienia gwarancji zapewnienia warunków osiedlenia się. Ograniczała ponadto krąg osób fizycznych mogących wystawić takie zaproszenia.

A co z osobami, które nie dysponowały odpowiednimi warunkami do osiedlenia się w Polsce?

Jeśli osoby te nie dysponowały w Polsce mieszkaniem i środkami na utrzymanie, ale spełniały jednak wszystkie inne wymogi otrzymania wizy repatriacyjnej, to uzyskiwały od konsula przyrzeczenie wydania tej wizy – tzw. promesę wizową. Osoby te były też dodatkowo rejestrowane w prowadzonej przez Urząd ds. Repatriacji i Cudzoziemców bazie danych „Rodak”. W bazie tej znajdowały się też tzw. otwarte zaproszenia gmin, które nie były

imiennie adresowane do konkretnych osób czekających na repatriację. Baza ta pozwalała na kojarzenie rodzin dysponujących promesą wizową z ofertami gmin.

Jakie były jeszcze inne możliwości uzyskania statutu repatrianta?

Status repatrianta uzyskać można było również w drodze uznania przez wojewodę. Dotyczyło to osób, które osiedliły się w Polsce przed wejściem w życie ustawy o repatriacji. Wszystkie te osoby, wraz z uznaniem za repatrianta, nabyły uprawnienia emerytalno-rentowe.

Wprowadzono też zasadę finansowego wsparcia dla gmin przyjmujących repatriantów. Corocznie, środki finansowe dla repatriantów, otrzymywało też Ministerstwo Edukacji i Nauki. Przeznaczone one były na organizację kursów adaptacyjnych i języka polskiego dla repatriantów i członków ich najbliższej rodziny. Odpowiednie środki na organizację kursów języka polskiego dla osób posiadających już promesę wizy repatriacyjnej oraz na pokrycie, w uzasadnionych przypadkach, kosztów podróży repatrianta i jego rodziny do Polski, otrzymywali też konsulowie za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Jak duże okazało się zainteresowanie repatriacją do kraju ojców?

W roku 1997 postępowanie repatriacyjne rozpoczęło 337 osób i liczba ta systematycznie rosła. Najwięcej wniosków, łącznie 1070, wpłynęło w roku 2002. W kolejnych latach liczba ta zaczęła ulegać stopniowemu zmniejszeniu. I tak w roku 2003 do 301; 2005 do 473. Łącznie zaś, w latach 1997-2005, złożono 4518 wniosków, obejmujących około 5700 osób, wraz z nieletnimi dziećmi.

Ile z tych wniosków zostało zrealizowanych?

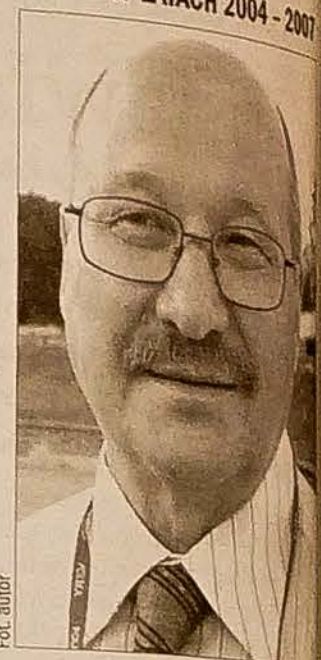
We wspomnianym okresie wydano 1928 wiz repatriacyjnych, obejmujących około 2600 osób. Tak więc stopień realizacji wniosków wynosił około 42%. Uwzględniając jednak liczbę studentów i osób, które uzyskały statut repatrianta w oparciu o decyzję wojewody, ogólna ich liczba wyniosła około 4400 osób. Uwzględniając trudności z uzyskaniem zaproszeń z gmin, spowodowane wysokim bezrobociem, brakiem mieszkań komunalnych, była to liczba znacząca.

Poza stroną rządową w akcję repatriacji włączyły się także organizacje społeczne...

Z inicjatywą pomocy repatriantom z Kazachstanu wystąpiły m.in. domy pomocy społecznej. W pierwszym z nich: w Domu Repatrianta w Syrkowicach koło Białogardu, znajdującym się pod zarządem „Fundacji Kolpinga” kierowanej przez ks. B. Jewulskiego, zamieszkały łącznie 24 osoby. W drugim: Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, przy ul. Sołtyśowskiej, swoje miejsce znalazło 23 pensjonariuszy z Kazachstanu. Dodam jeszcze, że zdecydowana większość wniosków o wydanie wiz repatriacyjnych dotyczyła osób, które nie miały zapewnionych w Polsce warunków do osiedlenia się – tzn. ani mieszkania, ani pracy.

Do Polski wracać też chcieli małżeństwa mieszane...

O repatriację do Polski ubiegali się też mieszkańcy niewielkich miejscowości, o wykształceniu średnim zawodowym z 3-4 osobowymi rodzinami, w których jeden ze współ-

Fot. autor

malżonków był często innego polskie pochodzenie i najczęściej bezrobotny. Były to głównie małżeństwa polsko-niemieckie, które wcześniej repatriowały się już na Odrę, i tylko niektórym z nich udało się udowodnić polskie pochodzenie.

Jak wyglądają pierwsze miesiące repatriantów w starej ojczyźnie?

Po przyjeździe do Polski promesdenciów z Kazachstanu dotyczyły zazwyczaj złożone kwestie społeczne. Były to głównie typowe problemy ekonomiczne: brak pracy dla wszystkich członków rodziny, częsta degradacja zawodowa i praca w nisko płatnych zawodach. Bezrobocie wśród repatriantów powoduje, iż dysponują niewieleż źródłem finansowym, co czyni ich sytuację materialną trudną. W tej sytuacji duże znaczenie w adaptacji i asymilacji w społeczeństwie polskim ma nasz stosunek do przyjeżdżających – w miejscu ich zamieszkania i nowej pracy. Także „dobro słowo” proboszcza z ambony w połączeniu z przychylnością władz lokalnych, łagodząca zerknięcie niełatwymi realiami „historycznego ojczyzny”.

Potrzebne są więc programy piltarżowe...

Z uznaniem np. odnotować można opracowanie w roku 2005 przez Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, ukierunkowanego projektu powiązywania trudnych procesów adaptacji repatriantów z Kazachstanu. Projekt pilotażowy p. n. „Łatwy trudny początek” mówi o spokojnym, racjonalnym i bezstresowym podejściu do spraw trudnych dla repatriantów. Zakłada wcześniejsze przygotowanie do Polski głowy rodziny przyjeżdżającej się do repatriacji, podjęcie pracy w wyuczonym zawodzie, doskonalenie języka polskiego, poznanie kultury i tradycji polskiej oraz nawiązanie kontaktów. Także pilotażowy pobyt w Polsce ma trwać miesiąc i pomóc w podjęciu pracy zainteresowanego ostatecznie decyzji w przedmiocie repatriacji.

Dla zdecydowanej większości repatriantów przesiedlenie się do Polski i wyjazd na stałe do „historycznego ojczyzny” oznacza praktycznie „przesadzenie z korzeniami”. Z czasem nie wszyscy potrafili sobie samodzielnie poradzić. Obecna rola dzielnice poradzić. Obecna rola repatriantów jest prostą kontynuacją repatriacji powojennej. Jej ostateczność polega na różnicy między powrotem do własnego kraju – a przyjazdem nowych polskich Polaków urodzonych już i wychowanych za granicą. Repatriantów do ojczyzny są przeważnie drugie lub trzecie pokolenie Polaków z Wschodu. Tak więc, nawet dla najstarszych – przysposobionych, Polaków, Polska współczesna jest zdecydowanie nowym krajem.

LESZEK WATROBSKI

Szach-mat
zadać może także
niepozorny
pionek.

Krystian Prynda

Temioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 28.9.2007

Gmach Sejmu RP – perła architektury

W sobotę 22 września, w Sali Posiedzeń Sejmu RP odbyła się uroczysta inauguracja III Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy. Delegaci i uczestnicy Zjazdu mieli okazję zapoznać się z niektórymi obiektami tego wyjątkowego pod względem architektonicznym zespołu gmachów.

Historia polskiego parlamentaryzmu sięga XV w., kiedy ukształtował się Sejm, złożony z obradujących przedstawicieli szlachty i miast (Izba Poselska) oraz rady królewskiej (Senat – pod przewodnictwem króla). Do 1569 r. miejscem jego obrad był przede wszystkim Zamek Królewski na Wawelu w Krakowie. Od podpisania linii polsko-litewskiej większość sejmów Rzeczypospolitej odbyła się w warszawskim Zamku Królewskim.

Po powstaniu listopadowym władze rosyjskie zlikwidowały Sejm. Miała to być kara za usunięcie Mikołaja I z tronu polskiego przez Sejm powstańczy w 1831 r. W XIX w. pomieszczenia zamkowe zostały całkowicie przebudowane przez zaborcę rosyjskiego. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. wpłynęło na decyzję o lokalizacji siedziby władzy ustawodawczej. Zdecydowano się na przebudowę, położonego na skarpie wiślanej w Warszawie przy ul. Wiejskiej, kompleksu budynków, w których do 1914 r. mieściła

Zespół gmachów sejmowych

się żeńska szkoła średnia – Aleksandryjsko-Maryjski Instytut Wychowania Panien. Salę obrad wybranego w 1919 r. Sejmu Ustawodawczego umieszczono w dawnej jadalni Instytutu. W 1922 r., na mocy konstytucji marcowej, odbyły się wybory do Senatu. Dotychczasowa sala sejmowa zaczęła służyć również jako sala posiedzeń Sejmu. Dobudowano ją do południowej fasady Instytutu. Dawna sala, po odpowiedniej adaptacji wnętrza, została przeznaczona na salę obrad Senatu. W 1935 r. zakończono prace przy nowym hotelu dla posłów i senatorów, połączonym z salą posiedzeń parterową palarnią. Projektantem zabudowań sejmowych był Kazimierz Skórewicz.

W czasie II wojny światowej sala obrad sejmowych została częściowo zniszczona. Zagładzie uległa dziewiętnastowieczna zabudowa, z wyjątkiem jednego budynku. Pałacyk ten, położony w północnej części dzisiejszego zespołu budynków parlamentu, przed wojną przeznaczony był na potrzeby Biura Senatu.

W latach 1949-52 wybudowano nowy zespół gmachów sejmowych. Zaprojektował go Bohdan Pniewski. W 1990 r. rozpoczęto prace adaptacyjne, a w maju 1991 r. na pierwszym piętrze oddano do użytku amfiteatralną salę posiedzeń, która powstała z połączenia trzech dawnych sal konferencyjnych. Równocześnie poddawano różnym przebudowom wnętrza Senatu.

(AP-M)

Salon im. Kazimierza Pułaskiego (przewodniczącego podziemnej Rady Jedności Narodowej, 1944-45)

W „Wysokich Obcasach”, dodatku „Gazety Wyborczej”, ukazał się reportaż biograficzny poświęcony wybitnej czeskiej aktorce Władzie Chramostowej. Przynosimy obszernie fragmenty.

Diabeł dotarł do mojej pychy

❖ ❖ ❖
Kiedy koleżanka, która odmówiła pomocy, występując w serialu „Kobieta za ladą”, zdobywała sobie popularność nie tylko w kraju, ale w całym bloku komunistycznym, kiedy jej koleżanka jako doktor Štrosmajer w innym serialu rzucał chwytliwe powiedzonkami w rodzaju: „Gdyby głupota miała języki, latałaby pani jak gołębicą”, ona zorganizowała teatr w własnym mieszkaniu.

Wtedy pisali ci, którzy mieli zakaz publikowania, grali ci, którzy nie mogli występować, publiczność stanowiąli wyklęci z życia publicznego.

– Kiedyś spojrzalam przez okno i prócz dyżurującego jak zwykle przy domu samochodu służby bezpieczeństwa, dojrzałam tłumek. Policzyłam. 22 mężczyzn! To funkcjonariusze bezpieki. Okazało się, że zaproszeni przeze mnie na spektakl byli śledzeni i przyciągnęli za sobą swoich „aniołów”.

Z czasem nie dało się już grać. Po podpisaniu przeze mnie Kartę 77 nie tylko spektakle, ale i próby były rozbijane przez policję i milicję.

❖ ❖ ❖
Z deklaracją Kartę 77 przyszedł do niej pisarz Pavel Kohout. Jej męża o podpis poprosił Václav Havel. Nie mieli wątpliwości, że należy upomnieć się o podstawowe prawa człowieka. Reakcja władz była gwałtowna i brutalna. Kilka osób zostało wyrzuconych z mieszkań, w tym Havla. Kohouta wyrzucono z mieszkania. Patočka i byłego ministra Jiřego Hajka zamęczano w więzieniach. Organizm Patočki nie wytrzymał, filozof i dramaturg zmarł. Chramostová i Milota wzywani byli na przesłuchania. Wtedy im byli śledzeni. Nieco później SB wpadła na pomysł, jak im uprzykrzyć życie.

– Wiedzieli dobrze, jak w nas uderzyć! Zabrali nam telefon. Nie dostaliśmy go! Piąte piętro bez windy. Ja po wypadku miałam kłopoty z chodzeniem po schodach. Standa był po

wylewach. Wielu dysydemtom zostawiali telefony, aby móc ich podsłuchiwać. Nam zabrali.

❖ ❖ ❖
Koniec stycznia 1977 roku Chramostová z mężem ogląda w telewizji transmisję z Teatru Narodowego. Na widowni kilkadziesiąt najbardziej znanych postaci estrady, teatru, filmu, świata nauki.

Od trzech tygodni w zakładach pracy i na uczelniach trwa zbieranie podpisów przeciwko Kartce 77. Odbierającym pensję oprócz listy plac podsuwa się do podpisu drugą listę. Władze chcą pokazać, że poza grupką „bankrutów” i „zaprzedańców” reszta społeczeństwa popiera partię.

Spędzeni do teatru wiedzą, że sprzeciw oznacza koniec kariery.

Chramostová i Milota rozpoznają znajome twarze. Niektórzy próbują chować się przed kamerą. Na nic to się zda. Ich nazwiska opublikuje prasa.

Po latach jeden z czołowych czeskich reżyserów powie o tym dniu, że aby sobie tak ręce pobrudzić, trzeba też było mieć odwagę.

Odwaga?
– Antykartę podpisało ponad 200 artystów, którzy mogli się szczyścić tytułami „zasłużony” lub „narodowy”. Kartę 77 wsparł jeden „narodowy” artysta – Jaroslav Seifert, i jedna „zasłużona” – ja.

❖ ❖ ❖
Wśród podpisujących poparcie dla władzy w Teatrze Narodowym była starsza pani w eleganckim kapeluszu. Chramostová nie spodziewała się jej zobaczyć.

– To była Jiřina Štěpničková, gwiazda już przed wojną. Świetna aktorka, ale budziła zawiść. Zawsze elegancka, świetnie ubrana. Kiedy zaszła w ciążę, postanowiła, że poród odbędzie się w Londynie. Na początku lat 50. chciała wyjechać, nie dostała paszportu, postanowiła zatem uciec z kraju. Jej nie dostała paszportu, postanowiła zatem uciec z kraju. Jej przewodnik, który miał ją przeprowadzić przez zieloną gra-

Prof. JERZY POMIANOWSKI, wybitny znawca kultury, literatury i historii Rosji, eseista i tłumacz, z zawodu lekarz uruchomił w 1999 r. pismo „Nowa Polska”, które rozchodzi się w kilkudziesięcym nakładzie po całej Rosji. Ostatnio udzielił wywiadu Elżbiecie Isakiewicz z „Newsweeka Polska”, w którym m.in. podejmuje wątek obecności Intelligencji polskiej i rosyjskiej w życiu swoich krajów. Przedrukujemy niektóre z jego opinii.

Fot. Jacek Domiński

Okularnicy i demokracja

Gdzie dziś widać rosyjską Intelligencję?

Intelligencja rosyjska nie tylko się nie ulotniła, ale podnosi głowę.

Putin się z nią liczy?

To nie jest bohater mojego romanu, ale jedno trzeba mu przyznać: jako fachowiec z KGB lubi być dobrze poinformowany. Chyba doszło do niego coś nader ważnego: że ten, kto nie szanuje własnej inteligencji z jej kulturotwórczą rolą, będzie musiał u obcych kupować nie tylko koncepcje, idee, pomysły, książki, ale także wynalazki i odkrycia.

A skąd u Putina to zrozumienie?

Z doświadczenia, jakim była klęska Związku Sowieckiego. Bolszewicy wpadli bowiem na nowatorski pomysł: chcieli stworzyć warstwę parobków intelektualnych, owych wąskich specjalistów, fachowców technicznych, o których pan Ludwik Dorn mówi, że to jedynie z nimi warto rozmawiać. Mieli stracić gruczoł humanistyczny, organ wyobraźni i ciekawości świata.

Po co?

Aby pełnić jedną tylko rolę: dostawców technicznego surowca dla decyzji podejmowanych przez dyletantów. W rezultacie ZSRR przegrał z Zachodem wyścig cywilizacyjny, a nawet wyścig zbrojeń nie tylko z uwagi na niższość swojej gospodarki nakazowej. Także dlatego, że konkursy techniczne wygrywa z reguły inżynier, który oprócz algorytmów zna jeszcze Franza Kafkę i szanuje swoich kolegów okularników.

Dlaczego nie powiedział pan „wykształciuchów”?

Szczyć się tym, że moją studentką była Agnieszka Osiecka, autorka piosenki, która stała się hymnem pięknego pokolenia. Proszę mi pozwolić, że zostanę przy okularnikach.

Słowo „Intelligencja” nie występuje nigdzie poza Rosją i Polską. Co takiego szczególnego ma polski i rosyjski Intelligenc, że musiał na to zareagować nawet język? Dlaczego nie stało się tak na Zachodzie?

Bo tamte społeczeństwa cieszyły się wolnością i niepodległością setki lat. Różne warstwy nauczyły się współdziałania dla dobra ogółu. W Anglii, Francji czy Szwajcarii, gdzie działanie w imię wspólnoty jest nawykiem narodowym, gdzie ludzie przez wieki żyli na własnej ziemi, pod własnym, a nie narzuconym rządem, nie uciekając się do przemocy – nie potrzeba osobnej warstwy od myślenia o całości. Bo myśli o niej zarówno robotnik jak i lord. Rolnik nie ma w głowie, że dobrze jest, jak nie płaci za KRUS, bo zrzucają się na niego nauczyciel z lekarzem. W rozwiniętych społeczeństwach solidarność równoważy egoizm klasowy.

To straszna robota czeka jeszcze rosyjskich i polskich okularników?

Freud powiedział, że kultura to suma skrupułów. A zarówno u nas, jak i w Rosji u władzy jest sporo ludzi ich pozbawionych, takich, co to dla własnego interesu albo interesu swojej grupy gotowi są iść po trupach. Ja jednak wszędzie szukam pociechy.

Rozmawiała Elżbieta Isakiewicz

nicę, okazał się prowokatorem służby bezpieczeństwa. Aresztowano ją. Kilku aktorów złożyło petycję do sądu, aby ukarać ją jak najsurowiej! Dostała 15 lat, odsiedziała dziewięć. I ona dostała zaproszenie do Teatru Narodowego. Nie bardzo wiedziała, co to będzie za uroczystość, więc kupiła nowy kapelusz i przyszyła, i podpisała! Jakże ją rozumiem! Ja też, kiedy wreszcie po upadku komuny pojawiłam się w teatrze, byłam taka szczęśliwa, że znów jestem wśród aktorów. Nie pamiętałam upokorzeń. Nie pamiętałam, że mnie omijali szerokim łukiem. Byłam zachwycona, że jestem tam, gdzie moje miejsce.

❖ ❖ ❖
Ponad ćwierć wieku później Chramostová zagra w filmie, którego scenariusz w dużej mierze opierał się na losach Štěpničkové. Filmowcy dokonają triku, jaki zastosowali twórcy „Forresta Gumpa”, i wmontują ją w archiwalne zdjęcia z podpisywania Antykarty.

– Znajomi mi mówili, że niektórzy przeżyli szok, uznając te zdjęcia za autentyczne. Mówili, że nie była ze mnie była cwaniara. Podpisała i Kartę, i Antykartę – śmieje się Chramostová.

❖ ❖ ❖
Pozbawili nas tego, co kochaliśmy. Standę – filmu, mnie – teatru.

– Jak tysiące innych została skazana na banicję we własnym kraju.

– Kiedy poszłam na pogrzeb kolegi aktora, wśród zebranych zapanowała epidemia kataru. Aktorzy wyciągali chusteczki, chowali w nich całe twarze, udając, że mnie nie dostrzegają. Innym razem spotkany kolega drżącym głosem przedstawił mi żonę, którą znałam od 20 lat. Był przerażony, że ktoś może donieść, że się ze mną spotyka. Inny uciekł do damskiej toalety, bo w wąskim korytarzu budynku teatru nie mógł mnie ominąć. Wybrałam się na benefis urodzinowy znanej aktorki. Usłyszałam wściekle szept: „Kto ją tu zaprosił?”

Zacząła unikać miejsc, gdzie można było spotkać aktorów.

(cdn.)

MARIUSZ SUROSZ

(Obszerne fragmenty reportażu biograficznego, jaki ukazał się w „Wysokich Obcasach”, dodatku „Gazety Wyborczej”.)

Telewizja

WTOREK 2 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 2 października
6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Moda na sukces (s.) 9.25 Smoczne opowieści 9.55 Domowe przedszkole 10.25 Erie Indiana, czyli Dziwne Miasteczko 10.55 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku - Grzegorz Kasdepke 11.05 Zwierzowiec - Chomik 11.25 Zdrowo z Jedyką 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.30 Jaka to melodia? 13.55 Prawdziwa wyprawa do Amazonii 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Wiadomości 15.10 Szczęśliwa karta 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów 20.20 Mordercze mrówki 22.00 Misja specjalna 22.30 Ekonomiczny kalejdoskop Jedyki 23.00 Luba i duchy 0.50 Teleexpress nocą 1.10 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 1.35 Był taki dzień 2 października 1.40 Notacje - Gustaw Holoubek.

■ TVP 2

5.30 Statek miłości (s.) 7.10 Telezakupy 7.30 Muzeum ikon 7.50 Przygody Goździka Ogrodnika - Burza 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Lokatorzy - Klasyfikacja przypadek (s.) 11.30 Dr Quinn (s.) 12.20 Trzy szalone zera - Tajemniczy gość (s.) 12.50 Rok bez lata 13.45 Podróż z żartem - Wyspy Karaibskie 14.50 Rycerze i rabusie - Uczeń mistrza Rumianka 15.40 M jak miłość (s.) 16.35 Gliniarz i prokurator - Zbliży się (s.) 17.25 Biuro kryminalne - Mieszane uczucia 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Dwie strony medalu (s.) 19.30 Olimpijczycy 2008 20.00 M jak miłość (s.) 20.45 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.30 Panorama 21.55 Sport-telegram 22.05 Wieczór filmowy - Kocham kino 22.10 Słoń 23.30 Liga Mistrzów - skróty 0.30 V Festiwal Sacrum Profanum Kraków 2007 1.00 Brand New World 2.00 Noc zagadek - teleturniej interaktywnej.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 6.26 Kamera Kuriera 7.09 Przegląd prasy 7.15 Kurier flesz 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.45 Schlesien Journal 8.30 Kurier 9.15 Kurier flesz 9.30 Kurier 10.15 Kurier gość 10.30 Kurier 11.00 Kurier biznes 11.23 Serwis kulturalny 11.30 Kurier 12.07 Kurier świat 13.07 Kurier komentarze 13.30 Kurier 13.56 Serwis ekonomiczny 14.08 Kurier świat 14.30 Kurier 15.09 Kurier komentarze 15.30 Kurier 16.14 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.50 Relacje 17.00 Punkt widzenia 18.00 Aktualności 18.45 Trójka tam była 19.00 Zaolzie 19.20 Bliżej natury 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Trzeci wymiar 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 22.15 Raport gospodarczy Rzeczypospolitej 22.30 Kurier 22.46 16/16 23.30 Kurier 0.05 Rewolucje: Argentyna - zagrożona demokracja 0.59 Trzeci wymiar 1.35 Kurier 2.15 SpełniONA w biznesie.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.30 TV market 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.40 Graczykowie - Buła i spółka (s.) 9.15 Strażnik Teksasu (s.) 10.10

TELEFON

thriller, 105 min, USA 2002
Polsat, wtorek 2. 10., godz. 21.00
Reżyseria: Joel Schumacher
Występują: Colin Farrell, Kiefer Sutherland, Forest Whitaker, Radha Mitchell, Katie Holmes i inni.

Times Square na nowojorskim Manhattanie. Zatłoczona ulicą idzie Stuart Shepard, ceniony specjalista do spraw reklamy. W pobliskiej budce dzwoni telefon. Mężczyzna odruchowo odbiera go. Nie zdaje sobie sprawy, że będzie to początek kilkogodzinnego koszmaru, w którym stawką będzie jego życie. Rozmówca grozi - „Jeśli odłożysz słuchawkę, jesteś trupem”, by udowodnić, że nie żartuje, zabija przypadkowego przechodnia. Chwilę później budkę otacza policja, która sądzi, że to Stuart jest zabójcą. Sytuacja staje się coraz bardziej napięta.

13. posterunek - Wigilia (s.) 10.45 Miodowe lata - Miłość jest ślepa (s.) 11.35 Samo życie (s.) 12.05 Pensjonat pod Różą - Dziecko niczyje (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Benny Hill 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 13. posterunek - Sam na placu boju (s.) 17.10 Miodowe lata (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami 21.00 Telefon (film USA) 21.55 Studio Lotto 22.45 Chirurdzy (s.) 23.45 Nasze dzieci 0.45 Dziewczyny w bikini (quiz) 1.45 Nocne randki 4.45 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.05 Tele-ranek 9.15 Klocki 9.25 Telewizyjna szkoła 9.35 Na fali pierwszej republiki 10.00 Wiadomości 10.05 Hrabiny (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.40 Uwięzieni za żelazną kurtyną 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.35 Chłopaki w akcji 14.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 14.25 13 komnata... 15.00 Wiadomości 15.05 Everwood (s.) 15.45 Po czesku 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.30 Nauka jest zabawna 16.55 Program dyskusyjny 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Czarne owce 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Dom - to sztuka (poradnik) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Przeżyli prawdziwą katastrofę (dok.) 21.00 Wszystko party (talk show) 21.45 Historie sław 22.40 Piękne miasta 23.05 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 W biegu 0.00 Pojedynek przywódców 0.50 Legenda Beatles 1.15 Simpsonowie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Reporterzy TVC 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 11.50 Auto Moto Revue (mag.) 12.15 GEO 12.45 Tak, panie ministrze (s.) 13.15 Ga-

me Page 13.35 Boisko 7 15.45 Świat książek 16.00 Planeta Nauki 16.20 Dołącz do nas (pr. publ.) 16.35 Program ekologiczny 16.50 Nie poddawaj się 17.10 Sedno 17.15 Rodzina, szkoła i ja (mag.) 17.30 Poradnik zdrowotny 17.40 Diagnoza 18.00 Klucz (mag.) 18.30 Wieczorne safari 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angielski - ekstra 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Piękne zguby (talk show) 20.25 Studio piłki nożnej: Sevilla FC - SK Slavia Praha 23.45 Wariacje recykacji 0.40 Program ekologiczny 1.40 Sabotaż.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.30 Gdzie się podziała siódma kompania? (film fr.-wł.) 11.20 Ulica (s.) 12.05 Gliniarz z dżungli (s.) 13.00 Lenssen i spółka (s.) 13.35 Sprawy Da Vinci-go (s.) 14.35 Poszukiwacze skarbów (s.) 15.30 Bez śladu (s.) 16.25 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przygodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.20 112 (mag.) 23.05 Bezlitośni zabójcy (film USA) 0.45 Martwa strefa (s.) 1.30 Najlepszy seks.

■ PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.45 Jesteś moim życiem (s.) 9.45 Płomienie namiętności (s.) 10.45 Diagnoza morderstwo (s.) 11.45 Rewir Wolfa (s.) 12.40 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 13.40 Inspektor Balko 14.40 Nieustraszone (s.) 15.40 Dziewczyna z latarni (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 VyVoleni - nowi bohaterowie 22.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 23.50 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.20 Bliżko domu (s.) 1.10 Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 3 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 3 października
6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Moda na sukces (s.) 9.25 Łatek - nie daję sobie rady 9.55 Do-

AMERICAN PIE

Komedia, 135 min, USA, 1999
Polsat, środa 3. 10., godz. 21.00
Reżyseria: Paul Weitz
Występują: Jason Biggs, Chris Klein, Thomas Ian Nicholas, Alyson Hannigan, Shannon Elizabeth, Eddie Kaye Thomas i inni.

Czterech młodych chłopców: Jim, Kevin, Finch i Oz postanawia przed pójściem do college'u zdobyć pierwsze doświadczenia seksualne. Nie pozostało im już jednak wiele czasu na realizację tego zamierzenia. Ostatnią szansą ma być bal z okazji zakończenia szkoły. Zniecierpliwieni licealiści przekonują się, że droga do świata seksu pełna jest komplikacji, pułapek, a także upokorzeń. Ale największym niebezpieczeństwem okazuje się nieodwzajemniona miłość.

misie - Kluczyki 10.25 Snobs 10.55 Kocham muzykę 11.05 W rajskim ogrodzie - Jezioro Titicaca 11.25 Szansa na życie - Wasz kresowiak 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Siła z natury 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? 14.00 Errata do biografii 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Szczęśliwa karta 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów 20.20 Dziecko na sprzedaż 22.00 Autografy 22.55 Nigdy nie pozwolę ci odejść 0.25 Teleexpress nocą 0.45 Zamek Breteuil 1.10 Był taki dzień 3 października 1.15 Notacje - Stanisław Srokowski.

■ TVP 2

5.25 Statek miłości (s.) 7.05 Telezakupy 7.25 Znaki czasu 7.50 Przygody Goździka Ogrodnika - Pszczeli interes 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Lokatorzy - Stary przyjaciel (s.) 11.35 Dr Quinn (s.) 12.25 Trzy szalone zera - Zniknięcie 12.55 Równik - Andyjski paradoks 13.55 Europa da się lubić - Europa modna 14.45 Rycerze i rabusie - Człowiek w kajdanach 15.35 M jak miłość (s.) 16.30 Gliniarz i prokurator - Wiatr w oczy (s.) 17.25 Co ludzie powiedzą? 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu 19.35 S.O.S. Dzieciom! 20.00 „M jak miłość” kontra „Barwy szczęścia” 20.30 Celtic Glasgow - AC Milan: Liga Mistrzów 22.55 Liga Mistrzów - skróty 23.50 Porcelanowy księżyc 1.40 Wideoteka dorosłego człowieka 2.20 Noc zagadek - teleturniej interaktywnej.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 6.45 Kurier flesz 7.00 Kurier 7.23 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.45 Raport z akcji - Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej 9.30 Kurier 10.07 Serwis kulturalny 11.00 Kurier biznes 11.53 Serwis ekonomiczny 12.30 Kurier 13.07 Kurier komentarze 14.08 Kurier świat 15.09 Kurier komentarze 16.14 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska 17.00 Raport z akcji - Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej 18.00 Aktualności 18.45 Nasz reportaż 19.15 Trójka tam była 19.35 Motokibic.tv 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Trzeci wymiar 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 22.15 Raport gospodarczy Rzeczypospolitej 22.30 Kurier 22.46 16/16 23.30 Kurier 0.05 Ekscentrycy 0.55 Trzeci wymiar 1.31 Kurier.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.30 TV market 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.40 Graczykowie - Buła i spółka (s.) 9.10 Strażnik Teksasu (s.) 10.05 13. posterunek - Sam na placu boju (s.) 10.40 Miodowe lata (s.) 11.35 Samo życie (s.) 12.05 Pensjonat pod Różą - Przebaczenie (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Benny Hill 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 13. posterunek - Bal sylwestrowy (s.) 17.10 Miodowe lata - Honor Albatrosa (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 I kto tu rządzi 20.30 Świat według Kiepskich - Ferdynand K. (s.) 21.00 American Pie 21.55 Studio Lotto 23.15 Kamulaż 1.25 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.35 Nocne randki 4.45 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Klucz

9.30 Podróż po... 10.00 Wiadomości 10.05 W razie czego (film wł.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.40 Dom - to sztuka 14.05 Wędrująca kamera (s. dok.) 14.30 Sabotaż (mag.) 15.00 Wiadomości 15.05 Bananowe rybki 15.35 Hobby magazyn J. Bobakowej 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.30 Omlet (film jap.) 16.45 Fotoroskop 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Testy, porady, reportaże 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Pod pokrywką (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Zaskurty 21.00 List do ciebie 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Pelen 22.50 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.00 Losowanie Sportki i Szansy 23.05 Musicblok 23.35 Losowanie Szczęśliwej 10 23.40 Chłopaki w akcji 0.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 0.30 Recital Vesty Redla 1.00 Simpsonowie 1.25 AZ-kwiz 1.45 Everwood (s.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Piękne zguby 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 W kondycji (mag.) 12.20 Obiekty 12.50 Duchowa kuchnia 13.20 Powierzchni 13.40 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 14.10 Fokus TVC24 14.35 Kwie dla dzieci 15.00 Tajemnice Tomu Wizarza 15.15 Film o filmie Solaris 15.30 Europa dziś 16.00 Andy Warhol 16.50 Piękno japońskiej przyrody 17.05 Przymat 17.30 Przymat 18.00 Kosmopolis 18.30 City Hall - Praga 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angielski dla najmłodszych 19.15 Język hiszpański 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.25 Liga Mistrzów (transmisja meczu) 23.40 Nocny klub filmowy: Wyspa (film kraj.) 1.10 Babel.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.30 Sandra, księżniczka buntownicza (s.) 11.25 Ulica (s.) 12.15 Gliniarz z dżungli (s.) 13.05 Lenssen i spółka (s.) 13.35 Sprawy Da Vinci-go (s.) 14.35 Poszukiwacze skarbów (s.) 15.30 Bez śladu (s.) 16.25 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Ubezpieczalnia Szczęście (s.) 21.30 Skazany na śmierć (s.) 22.20 Na własne oczy 23.15 Agencja NCSS (s.) 0.05 Skazani za niewinność (s.) 0.50 Alias (s.).

■ PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.40 Jesteś moim życiem (s.) 9.40 Płomienie namiętności (s.) 10.40 Diagnoza morderstwo (s.) 11.40 Rewir Wolfa (s.) 12.40 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 13.40 Inspektor Balko 14.40 Renegat (s.) 15.40 Choroby nad Sommarholm (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Lotnisko (s.) 21.15 VyVoleni - nowi bohaterowie 22.25 Kości (s.) 23.20 VyVoleni - nowi bohaterowie 23.45 Jak rzucić byłego (film niem.) 1.45 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Wspomnienia

Śmierć nie zwraca tego, co zabrała nam, tylko żal i tęsknota została...

Dziś, 2. 10. mija 16. rocznica tragicznej śmierci naszej Kochanej i Nieodżałowanej
śp. inż. ALICJI ADAMCZYK
z Karwiny. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. RR-188

Dnia 3 października 2007 minie 6. rocznica śmierci
mojego Męża

śp. STANISŁAWA BUREGO
O chwilę zadumy prosi żona Marta z rodziną. AD-143

Kto w sercu żyje, nie umiera...

Dnia 3. 10. 2007 mija 1. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej Żony, Mamy, Córki, Babci, Siostry i Cioci
śp. WANDY LISZOK
z Karwiny Nowego Miasta. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. RK-187

Dziś, 2 października obchodziliby
100. rocznicę urodzin

śp. JAN SEKARA
z Czeskiego Cieszyna, który zmarł przed 33 laty. O chwilę wspomnień prosi córka. GL-564

Ekrologi

*Rzekł jej Jezus:
„Jam jest zmartwychwstanie i żywot,
kto we mnie wierzy choćby i umarł, żyć będzie”.*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 29. 9. 2007 zmarła w wieku 82 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia
śp. WANDA MIKUŁOWA
z domu Sodzawiczna, zamieszkała w Czeskim Cieszynie Żukowie Górnym 169, dawniej w Cierlicku 168. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 4 października 2007 o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Cierlicku Kościelcu na miejscowy cmentarz. Synowie z rodzinami. AD-148

Serdecznie dziękujemy wszystkim krewnym,
przyjaciółom oraz znajomym za szczere wyrazy
współczucia, wieńce i kwiaty oraz liczny udział w
ostatnim pożegnaniu naszej Kochanej

śp. EWY CZEPCZOROWEJ
Dziękujemy ks. Kokotkowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Córka z rodziną. AD-147

*Nie wejdzie już
przez drzwi uchylone
by sobą nas ogrzać
i słowem pocieszyć dobrym.*

Dnia 28. 9. 2007 umilkło kochające serce mojej Siostry
śp. ERNY SIKOROWEJ
z Hawierzowa, która zmarła po krótkiej i ciężkiej chorobie przeżywszy 75 lat. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę dnia 3 października 2007 o godzinie 15.00 w kościele ewangelickim w Hawierzowie Błędowicach. W smutku pogrążona z rodziną. RK-190

*Nie płaczcie drodzy, że idę spać,
Tego spokoju mi życzenie.
Tylko wieczne wspomnienie
W sercach zachowajcie.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 27. 9. 2007 zmarł po ciężkiej chorobie wieku 60 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek
śp. ALOJZY JOCHYMEK
zamieszkały w Trzanowicach. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się 2 października 2007 o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzanowicach na miejscowy cmentarz. Zasmuceni rodzina. GL-575

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, przyjaciółom, sąsiadom, członkom MK PZKO i znajomym za wyrazy współczucia, kwiaty i liczny udział w ostatnim pożegnaniu naszego Drogiego

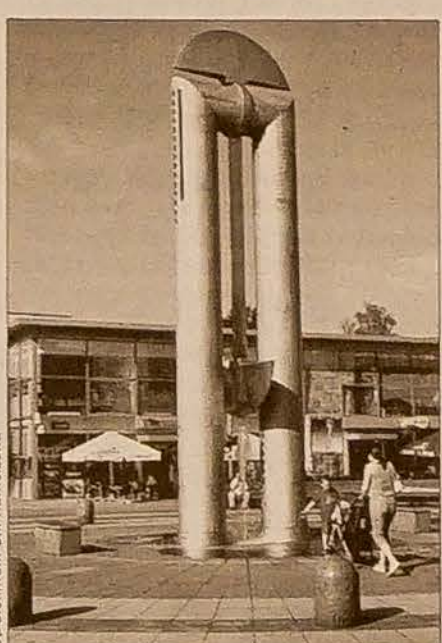
śp. WILHELMA WAJNERA
z Dąbrowej (dawniej zamieszkałego w Błędowicach Dolnych). Wyrazy podziękowania kierujemy również do księdza pastora Władysława Volnego jr. za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego oraz do p. Karola Javorka i do p. Mirki Volnej za piękną oprawę muzyczną. Specjalne podziękowanie składamy także całemu personelowi i lekarzom Slezskiej humanity w Orłowej, LDN na 1. piętrze w Orłowej i oddziałowi ortopedii III szpitala orłowskiego za wzorową opiekę w czasie choroby Zmarłego. Zasmuceni żona i córki z rodzinami. RK-189

*Rozstanie jest naszym losem,
spotkanie naszą nadzieją...*

Pogrążeni w głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 30 września 2007 zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 74 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść, Wujek i Kuzyn
śp. inż. ADAM CIENCIAŁA
z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb naszego Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 5 października 2007 o godz. 14.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Czeskim Cieszynie. W smutku pogrążeni żona, córka i syn z rodzinami. AD-149

» **B**rama z wahadłem i źródłem“, będąca od kilku lat dominantą Placu Republiki w Hawierzowie, została wreszcie w czwartek oficjalnie przekazana miastu przez autorów, praskich artystów – Stefana Milkova i Karla Holuba. Jeszcze do niedawna „niewahające się wahadło“, bez źródła, otoczone było płotkiem i czekało na realizację projektu fontanny. Obecnie płotku już nie ma i fontanna jest czynna. Niemniej wahadło nadal się nie waha, a jeżeli już, to tylko odrobinię – w wypadku silnego wiatru. Zgodnie z zamierzeniem twórców – ruch na wietrze ma budzić skojarzenia z ruchem życia. Widocznie, albo liczone na częste wichury, albo wahadło miało być lżejsze. Miasto rozważa możliwość technicznego rozwiązania, które zapewniłoby nieustanny ruch wahadła. Autorzy zgadzają się z tym pod warunkiem, że nie dojdzie do naruszenia statyki obiektu oraz że nie zmieni to jego wyglądu, co oznacza, że napęd musiałby być umieszczony w środku rzeźby.

Fot. archiwum UM Hawierzowa

Finał festiwalu organowego

KARWINA (J.W.) – W ub. niedzielę na ostatnim koncercie 3. Festiwalu Muzyki Organowej „Karwińskie organy“ we frysztańskim kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne młodzi pedagodzy Podstawowej Szkoły Artystycznej B. Smetany w Karwinie.

Na organach zagrała inicjatorka festiwalu Marta Wierzgoń, absolwentka Wyższej Szkoły Sztuk Muzycznych w Bratysławie, uczestniczka mistrzowskich kursów interpretacyjnych Flora Peetersa w belgijskim Mechelen.

Finał karwińskiego festiwalu organowego urozmaicił żeński kwartet wokalny Quadricinium Vocale Carviniense w składzie Martina Juriková, Kateřina Kubínová, Karina Grimová, Radka Petrásková pod kierownictwem artystycznym Evy Šeinerovej, długoletniej chórmistrzy-

ni znakomitego chóru dziecięcego „Permonik“. Program niedzielnego koncertu był pomysłowo ustawiony dramaturgicznie: muzykę dawną przeplatały kompozycje na wskroś współczesne. Koncert uzupełniały recytacje Jolanty Balonowej.

Wysoki poziom wokalny karwińskiego kwartetu żeńskiego, doskonała spoiłość współbrzmienia, niezawodna pewność intonacyjna, oryginalna interpretacja wokalna wzmocniona na dodatek charakterystycznymi kostiumami oraz monumentalny finał organowy „Muzyki niedzielnej“ P. Ebena w wykonaniu Marty Wierzgoń spowodował licznie zebranych słuchaczy do długich owacji na stojąco i bisowania młodym artystkom.

Tegoroczny Festiwal Muzyki Organowej „Karwińskie organy“ dobiegł końca. W następnych latach na pewno warto go kontynuować.

KARWINA NOWE MIASTO – zaprasza 6. 10. o godz. 16.00 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe połączone ze smażeniem popularnych stryków.

KARWINA FRYSZTAT – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 6. 10. o godz. 15.30 do frysztańskiego Domu PZKO na „Spotkanie Jubileuszowe“ z okazji 60-lecia założenia Koła. W programie chór żeński „Kalina“ i chór męski „Hejnał-Echo“. Słowo wiążące Danuta Ondruch.

SUCHA GÓRNA – Zarząd MK PZKO zaprasza na wykopki 6. 10. o godz. 16.00 do sali Domu Robotniczego.

PTTS „BŚ“ – Uwaga uczestnicy wybieżki na Kozią Górę, Klimczok, Szczyrk! Terminy odjazdu autobusu 6. 10. z Karwiny godz. 6.50, z Cz. Cieszyna godz. 7.15, z Trzyńca – dworca kolejowego godz. 7.30. Zabrać dowody osobiste, zlotówki, ubezpieczenie zdrowotne. Inf. 605 783 338.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza na wykład z cyklu prelekcji „Spotkania z techniką“ 2. 10. o godz. 17.00. Doświadczeniami z pobytu w Europejskim Ośrodku Badań Jądrowych CERN w Szwajcarii podzieli się mgr Aleksandra Śląddeczek.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Havičicka zaprasza 3. 10. o godz. 17.00 na wykład Hany Blochowej „Kobiety w życiu Jezusa“.

▲ Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na prelekcję pt. „Pod za-

glami Zawiszy“ 5. 10. o godz. 18.00 w salce Koła przy ul. Tovární 23, Cz. Cieszyn. Prelegentami są: Szymon Ciahotny i Maciej Szewczyk.

MIEDZYGENERACYJNY UNIwersytet REGIONALNY ZG PZKO – zaprasza 4. 10. o godz. 16.00 do auli polskiego gimnazjum w Cz. Cieszynie na wykład prof. Dr. hab. Daniela Kadhubca „Po naszymu“.

HAWIERZÓW – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 4. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuska 2.

JABLONKÓW – ZG Macierzy Szkolnej organizuje turniej siatkówki o przechodni puchar „Baginieckiego gorola“ 6. 10. w Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza. Początek godz. 8.00. Zgłoszenia są przyjmowane pod nr. tel. 558 358 249, 606 739 009, do 4. 10. Grupa liczyć powinna 6 zawodników (4 mężczyźni + 2 kobiety). Ilość zgłoszeń jest ograniczona.

O za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 11. 1. wystawa „Źródła do dziejów Cieszyna“. Wystawa czynna wt-pt: 8-18, so: 9-15.

ferty

TAXI Trzyniec tel. 800 224 225.

GL-557

O w teatrze

SCENA CZESKA – TRZYNIEC: Romeo i Julia (2, godz. 10.00);

HAWIERZÓW: „Maribel a podivná rodina“ (3, godz. 19.00).

O w kinach

KARWINA – Centrum: Ratatuj (2, godz. 17.45); Irina Palm (2, godz. 20.00); Reflex: W stronę

słońca (2, 3, godz. 17.00, 20.00); HAWIERZÓW – Centrum: Na fali (2, 3, godz. 15.30); Ultimatum Bourne'a (2, 3, godz. 17.45); Grindhouse: Death Proof (2, 3, godz. 20.00); TRZYNIEC – Kosmos: Tropicel (2, 3, godz. 17.30); CIESZYN – Piast: Katyń (2, 3, godz. 15.00, 17.15, 19.30).

piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

O w terenie

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy PZKO zaprasza na wykład z przewodnikami o podróżach 3. 10. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

O na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1,

WTOREK 2 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domisie 8.55 Moliki książkowe, czyli - co czytać dziecku 9.10 Magazyn Medyczny 9.25 Kwadrans na kawę 9.45 Mieszkać w Europie 10.05 Koncert Laureatów - Ogólnopolskie Spotkania Zamkowe 10.40 Ranczo (s.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.45 Sportowy tydzień 13.15 Warto kochać (s.) 14.00 Czołówka pasmowa (public.) 14.00 Forum 14.45 Polska z bocznej drogi 15.05 Rok Karola Szymanowskiego 15.35 Podróżnik 15.55 Zwierzowicz 16.10 Magazyn Medyczny 16.25 Kwadrans na kawę 16.45 Moliki książkowe, czyli - co czytać dziecku (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Domisie 17.40 Opowieści wiatru i morza (mag.) 18.00 Oto jest pytanie 18.25 Polska z bocznej drogi 18.50 Plebania (s.) 19.15 Dziwne przygody Koziołka Matołka 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Polska racja 21.05 Kopicuszek (s.) 21.35 Jan Nowak Jeźdźcański - kulisy zdarzeń (dok.) 22.05 Warto rozmawiać 23.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 23.55 Kwadrans na kawę 0.15 Oto jest pytanie 0.40 Pamiętają o mnie 0.50 Czołówka pasmowa (s.) 0.50 Plebania (s.) 1.15 Dziwne przygody Koziołka Matołka 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Polska racja 2.55 Kopicuszek (s.) 3.20 Jan Nowak Jeźdźcański - kulisy zdarzeń (dok.)

ŚRODA 3 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domowe przedszkole 9.00 Ostoja 9.25 Oto jest pytanie 9.50 Szansa na Sukces 10.40 Świadkowie nieznanych historii 11.10 Sekcja 998 (s.) 11.35 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.45 Polska racja 13.15 Kopicuszek (s.) 13.40 Jan Nowak Jeźdźcański - kulisy zdarzeń (dok.) 14.10 „Dni, których nie znamy” Koncert Galowy I-go Zamojskiego Festiwalu Kultury im. Marka Grechuty 14.55 Magazyn Ekspresu Reporterów 15.25 Zalozie 15.45 Kuchnia z Okrasą 16.05 Laboratorium XXI wieku (mag.) 16.30 Ostoja 17.00 Teleexpress 17.15 Domowe przedszkole 17.40 Afisz (mag.) 18.10 Sekcja 998 (dok.) 18.35 Pamiętają o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Czołówka pasmowa 20.35 Wieści Polonijne 21.05 Egzamin z życia (s.) 21.55 Czołówka pasmowa (rep.) 21.55 Cień Judasza (rep.) 22.25 Biznes z gwarancją (mag.) 22.45 Errata do biografii 23.10 Olimpijczycy - Pekin 2008 23.30 Panorama 23.35 Polska z bocznej drogi 23.50 Misja specjalna (mag.) 00.15 Sekcja 998 (s.) 00.40 Pamiętają o mnie 00.50 Plebania 1.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Wieści Polonijne 2.55 Egzamin z życia (s.) 3.40 Czołówka pasmowa (rep.) 3.40 Cień Judasza (s.)

CZWARTEK 4 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Budzik 9.00 Raj 9.25 Afisz 9.50 Wideoteka dorosłego człowieka 10.30 Wyjeżdżam - zostaję? (rep.) 10.50 Nasze domy (mag.) 11.10 Zaproszenie 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.45 Wieści Polonijne 13.15 Egzamin z życia (s.) 14.00 Errata do biografii 14.25 Biznes z gwarancją (mag.) 14.45 Czołówka pasmowa (rep.) 14.45 Cień Judasza (rep.) 15.15 Misja specjalna (mag.) 15.40 Olimpijczycy - Pekin 2008 16.00 Na misyjnym szlaku (rep.) 16.15 Muzeum Ikon (rep.) 16.30 Raj (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Budzik 17.45 Wyjeżdżam - zostaję? (rep.) 18.05 Była, nie minęła 18.35 Pamiętają o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Kasztaniki 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Z daleka, a z bliska 21.15 Oparte na faktach - Podróż do Moskwy (teatr) 22.40 Czołówka pasmowa (dok.) 22.40 Tren na śmierć cenzora (dok.) 23.35 Panorama 23.57 Raj (mag.) 00.20 Wyjeżdżam - zostaję? (rep.) 00.50 Plebania (s.) 1.15 Kasztaniki 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Z daleka, a z bliska 3.05 Oparte na faktach - Podróż do Moskwy (teatr)

PIĄTEK 5 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 8.45 Bajkonurr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 9.00 Rodzina Lesniewskich 9.25 Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie - Brasław (rep.) 9.50 Była, nie minęła 10.15 Bzik kulturalny (mag.) 10.45 Z da-

leka, a z bliska 11.30 Czołówka pasmowa (s.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.45 Polska na weekend 13.25 Oparte na faktach - Podróż do Moskwy (teatr) 14.50 Polska z bocznej drogi 15.05 Czołówka pasmowa (dok.) 15.05 Tren na śmierć cenzora (dok.) 15.55 Ulice Kultury (mag.) 16.10 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic (rep.) 16.30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 17.25 Bajkonurr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 17.40 Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie - Brasław (rep.) 18.00 Polska na weekend 18.50 Czołówka pasmowa (s.) 18.50 Plebania (s.) 19.15 Pampalini, łowca zwierząt 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Na dobre i na złe (s.) 21.25 Porozmawiaj z Haliną 22.00 Kino Sąsiadów - Jazda (film czes.) 23.35 Panorama 23.50 Handlarze wolności 0.20 Polska na weekend 0.45 Pamiętają o mnie 0.55 Czołówka pasmowa (s.) 00.55 Plebania; telenowela TVP 1.15 Pampalini, łowca zwierząt 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Na dobre i na złe (s.) 3.15 Porozmawiaj z Haliną 3.45 Hity satelity.

SOBOTA 6 PAŹDZIERNIKA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Dla niesłyszących - Echa Panoramy 8.35 Porozmawiaj z Haliną 9.05 Czołówka pasmowa 9.05 Tajemnica Sagali (s.) 9.30 Zwierzowicz 9.45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) 10.10 Duże dzieci 11.00 Złotopolscy (s.) 11.35 Cała naprzód (mag.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 Codzienna 2 m 3 (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.10 Dzika Polska (dok.) 14.40 Made in Poland 15.05 Szatan z siódmej klasy (s.) 15.50 Polska z bocznej drogi 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Nie tylko o... 17.30 My w Finlandii (rep.) 18.05 Bzik kulturalny (mag.) 18.30 Czołówka pasmowa (s.) 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Milusiaki 19.30 Wiadomości 20.10 Ranczo (s.) 21.05 Przebojowa noc 21.50 Kolejność uczuć (film) 23.10 Sceny ze sceny (mag.) 23.40 Duże dzieci 00.30 M jak miłość (s.) 1.15 Milusiaki 1.30 Wiadomości 2.00 Ranczo (s.) 2.50 My w Finlandii (rep.) 3.20 Czołówka pasmowa (s.) 3.20 Codzienna 2 m 3 (s.)

NIEDZIELA 7 PAŹDZIERNIKA

6.00 Klan (s.) 8.00 Śniadanie na podwieczorek 8.55 M jak miłość (s.) 9.40 Ziarno (mag.) 10.05 Tajemnice Wiklinowej Zatoeki (s.) 10.35 Podróżnik - Destino Acapulco 10.55 Czołówka pasmowa (s.) 10.55 Złotopolscy (s.) 11.30 Zaczęło gwiazd 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Aniel Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej - z kościoła pw. św. Wawrzynia w Poznaniu 14.05 Czołówka pasmowa (s.) 14.05 Bulionerzy (s.) 14.55 Smaki polskie (mag.) 15.05 Rodzina jak z nut 15.45 Konkwistador po polsku - Krzysztof Arciszewski 16.35 Zaproszenie 17.00 Teleexpress 17.15 Rozmowa na temat... 17.25 Pamiętają o mnie 17.40 Czołówka pasmowa 17.40 Szansa na Sukces 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Noddy 19.30 Wiadomości 20.10 Tajemnica twierdzy szczyrów (s.) 21.00 Wideoteka dorosłego człowieka 21.45 Czołówka pasmowa 21.45 Serwis TV 22.10 Czas dla kibica 24.00 M jak miłość (s.) 00.45 Ziarno (mag.) 1.15 Noddy 1.30 Wiadomości 2.00 Tajemnica twierdzy szczyrów (s.) 2.50 Zaproszenie 3.10 Bulionerzy (s.)

PONIEDZIAŁEK 8 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Program dla dzieci 9.00 My Wy Oni 9.25 Serwis TV 9.50 Szatan z siódmej klasy (s.) 10.40 Konkwistador po polsku - Krzysztof Arciszewski 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.45 My w Finlandii 13.15 M jak miłość (s.) 14.00 Nie tylko o... 14.10 Tajemnica twierdzy szczyrów (s.) 15.00 Przebojowa noc 15.50 Mieszkać w Europie (rep.) 16.05 Tajemnice lasu (rep.) 16.30 My Wy Oni 17.00 Teleexpress 17.15 Program dla dzieci 17.40 Dzika Polska (dok.) 18.10 Z archiwum IPN (mag.) 18.40 Pamiętają o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Mały pingwin Piki-Pok 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Sportowy tydzień 21.05 Warto kochać (s.) 21.50 Wydarzenie aktualne 22.10 Dziękujemy za solidarność 22.20 Reportaż 22.40 Forum 23.30 Panorama 23.50 Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie - Brasław (rep.) 00.30 Z archiwum IPN (mag.) 00.40 Pamiętają o mnie 00.50 Plebania (s.) 1.15 Mały pingwin Piki-Pok 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Sportowy tydzień 2.55 Warto kochać (s.)

PIŁKARZE TRZYŃCA I HAWIERZOWA OKUPUJĄ DNO TABELI

Wyjazdowy remis Karwiny

II LIGA

● **ČASLAV - TRZYŃCIEC 2:0 (1:0).** Bramki: 38. Veselý, 76. Kocourek. W. 621. Futbolu było w tym meczu jak na lekarstwo. Trzyńciece praktycznie nie zagroził bramce gospodarzy i po przegranej powrócił na dno tabeli. W bramce gości był tym razem Ditě, gole są jednak konsekwencją złej asekuracji całej linii obronnej. **TRZYŃCIEC:** Ditě - Lisický, Pindor (79. M. Hupka), Zítka, Matěj - Malíř, Cieslar (62. J. Berger), Ďurica, Ceplák - Dombi (62. Hromada), Rodríguez.

Lokaty: 1. Przybram 21,.... 16. Trzyńciece 5 pkt.

MŚLF

● **ZNOJMO - KARWINA 1:1 (1:0).** Bramki: 13. Yonov - 54. Vávra. CZK: 86. Mička (Z). W. 250. Cenny wyjazdowy remis zapewnił Karwinie przepięknym strzałem z 20 m Jakub Vávra, który mecz rozpoczął na ławce rezerwowych. Gospodarze prowadzili po głowce Yonova, ale w II połowie to Karwina prze-

jęła inicjatywę. **KARWINA:** Kučera - Gill, Giňa (84. Urban), Buryan, Knötig - Chlebek, Mašlej (90. Vaculín), Valový (9. Vávra), Miko - Jurošek, Opic.

Lokaty: 1. Olomuniec B 20,.... 9. Karwina 11 pkt.

DYWIZJA

● **M. ALBRECHTICE - HAWIERZÓW 1:0 (1:0).** Bramka: 22. Kadlčák. CZK: 40. Košťál (H). W. 300. W specyficznej rodzinnej atmosferze, jaka zawsze panuje w Mieście

Uwaga, siatkarze!

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej organizuje turniej siatkówki o przechodni puchar „Baginieckiego gorola” 6. 10. w Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Jablonkowie. Początek godz. 8.00. Zgłoszenia są przyjmowane pod nr. tel. 558 358 249, 606 739 009 do 4. 10. Grupa liczyć powinna 4 + 2 (4 mężczyzn + 2 kobiety). Ilość zgłoszeń jest ograniczona. (r)

LIGA MISTRZÓW PIŁKARZY RĘCZNYCH

Barcelona potwierdziła klasę

Od porażki rozpoczęli swój udział w Lidze Mistrzów szczyptorniści Banika Karwina. Mistrz RC przegrał we własnej hali z faworyzowaną Barceloną, wysoko 20:35. Karwiniacy dotrzyмали kroku rywalowi tylko w pierwszej połowie. Katalończycy potwierdzili klasę, dominowali w każdym elemencie gry. W drugiej połowie fenomenalnie bronili Kasper Hwidt, gospodarze z największym trudem przedostawali się pod pole bramkowe Barcelony.

- *Przeegraliśmy z jedną z najlepszych drużyn świata - powiedział „GL” trener Karwiny Jiří Kekrt. W następnym meczu Banik zmierzy się z zespołem Ivry.*

KARWINA - BARCELONA 20:35 (12:18). Karwina: Marjanovič, Mrkva - Bednařík, Plšek 3, Kuzo 4/3, Kieliba 1, Heinz, Indjič 4, Faith 2, Šulc 3, Mrózek, Petrovský 1, Korňan 1, Farkašovský 1.

W innym meczu gr. A: Astrachań - Ivry 29:22. (jb)

Weekend na lodowiskach

EKSTRALIGA

● **LIBEREC - TRZYŃCIEC 4:2 (0:1, 2:0, 2:1).** Bramki: 29. Jiruš, 29. Plodek, 44. Moravec, 60. L. Čermák - 9. Skořepa, 53. Tomík. Kary 6:8, wykorz. 3:1. W. 4415. **TRZYŃCIEC:** Čechmánek (46. Vojtek) - Sekeráš, Švarný, Seman, Malec, Kroupa, Pácal, Andersons - Tomík, Štefanka, Steber - Krvoň, Peterek, Martynek - Korhoň, Kolusz, Skořepa - Zálešák, Polanský (41. Stals), Tomas. Trzyńciece zagapili się w drugiej tercji, którą potraktowali zbyt pasywnie. Najlepszy hokej zaserwowały widzom obie ekipy w trzeciej odsłonie. W 53. minucie Tomík po samodzielnym rajdzie obniżył na 3:2 i pod bramką Liberca zrobiło się gorąco. W desperackiej power play stuprocentówkę zmarnował Tomík, kropkę nad i postawił strzałem do pustej bramki Čermák. Z powodu przewlekłej kontuzji meczu nie dograł trzyńciece bramkarz Čechmánek.

Lokaty: 1. Cz. Budziejowice 18,.... 12. Trzyńciece 6 pkt. DZIŚ: Witkowice - Trzyńciece (17.00).

Futbol w niższych klasach

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● **L. PIOTROWICE - B. OLBRACHCICE 0:6 (0:2).** Bramki: Goj 3, Příborský 2, Kula. W. 100. Banik wygrał w Piotrowicach różnicą klasy. Lokomotywa rozsypała się po zejściu z boiska doświadczonego Wrubla. **PIOTROWICE:** Sabela - Krul, Wrubel (54. Skrzyżowski), Wojnarowski, Hanzel - Pavlík, Kulhánek, Šajben (48. Robenek), Madari - Hojdysz, Kumpán. **OLBRACHCICE:** Hekera - Novák, Sikora, Minarik, Čoček - Antoš (65. Wojtyna), Směkal (71. Nečas), Dorozlo, Kula - Goj, Příborský (70. Matykiewicz).

● **FK BOGUMIN - IRP CZ. CIESZYN 0:0.** W. 110. Remis zadawała obie strony. Do piłkarzy IRP należała pierwsza odsłona meczu, Bogamin rozwinął żagle po zmianie

stron. W 65. minucie centymetrów zabrakło Neuwirthowi, piłka po jego strzale trafiła w poprzeczkę. Pierwszoplanowymi postaciami derby byli obaj bramkarze - Maslák i Mrozek. **BOGUMIN:** Maslák - Pluta, Bajnar, Fluxa, Tvrđý - Ciesarik, Kempný, Kubinski, Potůček (57. Gábor) - Neuwirth, Sittek. **CZ. CIESZYN:** Mrozek - Gebel, Rác, Grygar, Popelka - Zima (79. Šmahaj), Turoň, Mendrok, Fizek - Čonka (85. Zabelka), Groš (90. Blažek).

● **PORUBA - BYSTRZYCA 5:0 (2:0).** Bramki: Fico 2, Voznica, Orlik, Horák. W. 200. Ostrawianie po tym zwycięstwie awansowali na fotel lidera. Bystrzyca zaprezentowała się w mocno osłabionym składzie, bez Szturca, Hrazdílka i Přemka Zbončáka. - *Zaliczyliśmy fatalny*

mech, brak mi słów - powiedział „GL” trener gości Dušan Zbončák. **BYSTRZYCA:** Cymorek - Strakoš, Vávra, Bauman, Škarka - Klau, Kramar, Faruga, Hradečný - Fankl (70. Navrátil), Hudzičnek.

Lokaty: 1. Poruba 18, 2. Přerov 15, 3. Olomuniec 14 pkt. **JUTRO:** Prošćany - Hawierzów.

Mistrzostwa w przelaju

W niedzielę 7 października odbyło się w Mistrzowicach XXXI otwarte mistrzostwa PZKO w biegu przelajowym o memorial Wandy Debnaj. Ich organizatorem jest MK PZKO oraz ZG PZKO. Główną nagrodą jest Puchar Przechodni, przeznaczony dla ekipy, która wystawi najlepszą 3-osobową drużynę męską i kobiecą. Kategorie: 6-9 lat, 10-12, 13-15, 16-18, 19-35 i powyżej 50 lat. Początek zawodów o godz. 9.00 (prezentacja do 8.45) koło byłej polskiej szkoły w Mistrzowicach (nieopodal Fábalski). Zgłoszenia (najlepiej do 5. 10. d.kadlubiec@volny.cz.

Sport Polski

■ **POLKI POZA PODIUM.** Polska przegrała w Luksemburgu z Rosją 1:3 (25:21, 22:25, 14:25, 20:25) w meczu o brązowy medal ME siatkarek. Mistrzyniami Europy zostały Włoszki.

GAZET POLAKÓ W REPUBLIKI CZECHSKIEJ
21 PAŹDZIERNIKA
Główny redaktor: J. Valdštejn
Wydawca: J. Valdštejn
Adres: Praha 1, Na Příkopie 15, tel. 224 21 111
E-mail: kultura@volny.cz